

Kartka z kalendarza – czerwiec 2020

1.06 MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ DZIECKA

1-8.06 **OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ CZYTANIA DZIECIOM**, zainaugurowany 1 czerwca 2001 roku przez Fundację „ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom”, w celu uświadomienia społeczeństwu ogromnego znaczenia głośnego codziennego 20-minutowego czytania dziecku, dla jego zdrowego i wszechstronnego rozwoju.

(105) – 1915 – ur. **JAN TWARDOWSKI**, ksiądz rzymskokatolicki, prałat honorowy Jego Świątobliwości, poeta, przedstawiciel współczesnej liryki religijnej, autor znanego zdania z wiersza dedykowanego Annie Kamieńskiej *Śpieszmy się kochać ludzi – tak szybko odchodzą*, rozumiejący potrzeby dziecka – śmiechu, zabawy i akceptacji świata - specjalnie dla dzieci napisał, m.in.: *Zeszyt w kratkę, Patyki i patyczki, Kasztan dla milionera*, zm. 18.01.2006

3.06 **DZIEŃ SAVOIR-VIVRE** - święto po raz pierwszy obchodzone w 2016 roku, mające na celu propagowanie grzeczności obyczajowej jako elementu kultury społecznej.

(145) – 1875 – zm. **GEORGE BIZET**, francuski kompozytor, ur. 25.10.1838

(130) – 1890 – zm. **OSKAR KOLBERG**, etnograf, encyklopedysta, folklorysta i kompozytor, autor cyklu monografii regionalnych objętych wspólnym tytułem *Lud. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce*, ur. 22.02.1814

4.06 **DZIEŃ DEMOKRACJI** - święto to upamiętnia pierwsze po II wojnie światowej wolne wybory parlamentarne, które odbyły się 4 i 18 czerwca 1989 roku. Stosowną uchwałę wprowadził Sejm RP w dniu 24 maja 2013 roku.

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ DZIECI BĘDĄCYCH OFIARAMI AGRESJI - bezpośrednim powodem ustanowienia święta była ogromna liczba dzieci z Palestyny i Libanu zamordowanych podczas dokonywanych przez Izrael aktów agresji.

(60) – 1960 – zm. **JÓZEF HALLER**, generał, jeden z organizatorów Legionów Polskich, w wojnie polsko-bolszewickiej Generalny Inspektor Armii Ochotniczej.

(50) – 1970 – ur. **WIOLETTA PIASECKA**, autorka ponad 40 bajek i baśni dla dzieci, m.in.: *Zaczarowana kraina bajek, Dwie Małgosie, Sześć życzeń Natalki, Włóczęga, Domek marzeń, Dawno temu w Betlejem* oraz biografii H.Ch. Andersena.

5.06 **ŚWIATOWY DZIEŃ OCHRONY ŚRODOWISKA** - obchodzony od 1973 r. na wniosek ONZ, celem jest utrwalenie świadomości na temat znaczenia głównych haseł tego wydarzenia, głoszących zgodność rozwoju cywilizacji z rozwojem ekologicznym.

- 6.06 (490) – 1530 – ur. **JAN KOCHANOWSKI**, najwybitniejszy poeta renesansu polskiego, twórca polskiego języka literackiego, autor fraszek, trenów, pieśni, psalmów, tragedii *Odprawa posłów greckich* oraz *Psalterza Dawidowego*, zm. 22.08.1584
- (145) – 1875 – ur. **THOMAS MANN**, niemiecki powieściopisarz, autor m. in. powieści: *Buddenbrookowie*, *Czarodziejska góra*, *Doktor Faustus*, nowel *Śmierć w Wenecji*, *Tonio Kröger*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1929 r., zm. 12.08.1955
- 7.06 (40) – 1980 – ur. **HENRY MILLER**, amerykański powieściopisarz, w swojej prozie atakował podejście współczesnych Amerykanów do moralności i ich purytański system wartości, autor powieści *Zwrotnik Raka*, zm. 26.12.1891
- 8.06 (210) – 1810 – ur. **ROBERT SCHUMANN**, niemiecki kompozytor i pianista, uznawany za jednego z najbardziej wpływowych twórców epoki romantyzmu, autor znanych utworów symfonicznych, fortepianowych, koncertów, m. in. Koncertu fortepianowego a-moll, uwertury *Hermann und Dorothea*, zm. 29.07.1896
- 9.06 **DZIEŃ PRZYJACIELA** - czasem przyjaciel jest nam bliższy niż własny brat albo siostra. Trochę to smutne, ale nikt nie ma wpływu na to kto jest naszym rodzeństwem. A przyjaciela wybieramy świadomie. Warto więc dbać o nich, bo dobry przyjaciel to prawdziwy skarb.
- (150) – 1870 – zm. **CHARLES DICKENS**, angielski powieściopisarz, uznawany za najwybitniejszego przedstawiciela powieści społeczno-obyczajowej w drugiej połowie XIX w. w Anglii, autor *Opowieści wigilijnej*, *Magazynu osobliwości*, *Dawida Copperfielda*, ur. 7.02.1812
- 11.06 (55) – 1965 – ur. **BEATA PAWLIKOWSKA**, pisarka i podróżniczka, dziennikarka, fotografka i tłumaczka, znana z serii książek podróżniczych m.in. *Blondynka w dżungli*, *Blondynka wśród łowców tęczy*, *Blondynka Tao*.
- (55) – 1965 – ur. **KAZIMIERZ SZYMECZKO**, polonista, doradca szkolnych bibliotek, laureat międzynarodowego konkursu literackiego „Uwierz w siłę ducha”, autor opowiadań dla młodszych dzieci i książek dla młodzieży, m.in.: *Zemsta budzika*, *Kłopoty komendanta Roka*, *A to historia!*, *Falszerze w sieci*, *Milion w pięć dni*, *Czworo i kości*, *Wywrotka*
- 12.06 **ŚWIATOWY DZIEŃ SPRZECIWU WOBEC PRACY DZIECI** (ang. World Day Against Child Labour) został ustanowiony przez afiliowaną przy ONZ Międzynarodową Organizację Pracy (MOP, ang. ILO) w celu ograniczenia wyzysku dzieci i przestrzegania konwencji MOP nr 182 w sprawie najcięższych form pracy dzieci i konwencji MOP nr 138 w sprawie minimalnego wieku zatrudnienia. Po raz pierwszy dzień ten obchodzono w 2002 roku.
- 13.06 (150) – 1865 – ur. **WILLIAM BUTLER YEATS**, irlandzki poeta, dramaturg i filozof, jeden z największych poetów języka angielskiego w XX wieku, autor m. in. tomików *Róża*, *Wieża*, dramatu *Utęskniony raj*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1923 r., zm. 28.01.1939

- 14.06** **ŚWIATOWY DZIEŃ KRWIODAWSTWA** - to wydarzenie dedykowane wszystkim dobrym ludziom, którzy oddają swoją krew potrzebującym. World Blood Donor Day obchodzimy 14 czerwca w dzień urodzin Karla Landsteinerja, który w 1901 roku odkrył grupy krwi. Święto zostało ustanowione 14 czerwca 2004 roku.
- NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR NIEMIECKICH NAZISTOWSKICH OBOZÓW KONCENTRACYJNYCH I OBOZÓW ZAGŁADY** - święto obchodzone jest w 66. rocznicę przybycia pierwszego masowego transportu więźniów do KL Auschwitz. W tym niemieckim obozie koncentracyjnym zginęło ponad milion osób, w tym 140–150 tysięcy Polaków.
- DZIEŃ PUSTEJ KLASY** - święto edukacji w naturze.
- (50) – 1970 – zm. **ROMAN INGARDEN**, filozof, estetyk, profesor Uniwersytetu Lwowskiego, toruńskiego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Uniwersytetu Jagiellońskiego, autor dzieł m.in. *U podstaw teorii poznania, Książeczka o człowieku, Szkice z filozofii literatury*, ur. 5.02.1893
- 16.06** **DZIEŃ BLOOMA** - Bloomsday to hołd dla irlandzkiego pisarza Jamesa Joyce'a i jego kultowej powieści *Ulisses*. Data nie jest przypadkowa – to właśnie 16 czerwca 1904 roku Leopold Bloom „wędruje” ulicami Dublina. Tam też dziś najhuczniej obchodzi się to święto.
- OGÓLNOPOLSKIE ŚWIĘTO WOLNYCH KSIĄŻEK (tzw. BOOKCROSSING)**, idea nieodpłatnego przekazywania książek przez pozostawianie ich w miejscach publicznych (park, pociąg, autobus, teatr), jak również w miejscach celowo utworzonych tzw. półkach bookcrossingowych (stoliki, regały, półki), po to, by znalazca mógł je przeczytać i przekazać dalej. To niekonwencjonalna forma popularyzowania książki i czytelnictwa.
- 18.06** (10) – 2010 – zm. **JOSÉ SARAMAGO**, portugalski pisarz, autor powieści, dramatów, opowiadań, wierszy, dzienników i przewodników, laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w 1998 r., autor m.in. *Miasta ślepców*, ur. 16.11.1922
- 20.06** **ŚWIATOWY DZIEŃ UCHODŹCY** - święto uchwalilo Zgromadzenie Ogólne ONZ 4 grudnia 2000 roku. Upamiętnia odwagę i siłę uchodźców na całym świecie, którzy musieli opuścić swoje rodzinne strony i bliskich w poszukiwaniu lepszego, najczęściej po prostu bezpiecznego życia.
- (90) – 1930 – ur. **MAGDALENA ABAKANOWICZ**, artystka, światowej sławy rzeźbiarka, twórczyni „abakanów”, m.in. *Nierozpoznanych* na poznańskiej Cytadeli, zm. 20.04.2017
- 21.06** (105) – 1905 – ur. **JEAN-PAUL SARTRE**, francuski powieściopisarz, dramaturg, eseista i filozof, czołowy przedstawiciel egzystencjalizmu, autor m. in. Powieści *Mdłości*, sztuk teatralnych *Muchy*, rozpraw filozoficznych *Zarys teorii uczuć*, w 1960 r. uhonorowany literacką Nagrodą Nobla, której nie przyjął, zm. 15.04.1980

(85) – 1935 – ur. **FRANCOISE SAGAN**, francuska pisarka, uznawana za jedną z największych postaci francuskiej literatury powojennej, jej dorobek literacki liczy ponad 40 powieści i sztuk teatralnych, najbardziej znana z *Witaj smutku*, zm. 24.09.2004

22.06 **DZIEŃ KULTURY FIZYCZNEJ** - aktywność fizyczna wpływa zbawiennie na cały organizm. Dzięki niej jesteśmy zdrowsi, silniejsi, pewniejsi siebie, weselsi. Prywatnie warto więc to święto obchodzić przynajmniej trzy razy w tygodniu – wyjść na rower, basen albo choćby długi spacer.

23.06 **DZIEŃ OJCA**, obchodzony w Polsce od 1965 roku

(135) – 1885 – ur. **JULIUSZ OSTERWA**, aktor i reżyser teatralny, wolnomularz, jeden z najwybitniejszych polskich aktorów i reżyserów teatralnych w historii, reformator teatru, twórca eksperymentalnego Teatru Reduta, pedagog, pierwszy rektor PWST w Krakowie, zm. 10.05.1947

24.06 **DZIEŃ PRZYTULANIA** - znany też jako „Free Hugs” to święto, które wymaga jedynie odrobinkę zaangażowania. Przytulanie to świetny sposób, by okazać drugiemu człowiekowi sympatię, miłość albo podarować trochę ciepła. Pamiętajmy o tym nie tylko 24 czerwca.

25.06 **ŚWIATOWY DZIEŃ SMERFA** - ta data jest niezwykle ważna, gdyż to dzień urodzin słynnego Peyo, a dokładniej Pierrego Culliforda, twórcy Smerfów.

26.06 **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ WALKI Z NARKOMANIĄ - Międzynarodowy Dzień Solidarności z Osobami Uzależnionymi od Narkotyków** - łatwo uzależnić się od narkotyków, podobnie zresztą jak od hazardu, alkoholu albo komputera. Ale w przypadku heroiny, amfetaminy, dopalaczy bardzo szybko można przypłacić to życiem.

NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI POZNAŃSKIEGO CZERWCA 1956 - 28 czerwca 1956 wybuchł w Poznaniu pierwszy w PRL-u strajk generalny. Ulice miasta zamieniły się w pole bitwy, a wojsko i milicja krwawo stłumiły demonstracje. W efekcie tego, ponad 50 osób poniosło śmierć.

28.06 (120) – 1900 – ur. **LEON KRUCZKOWSKI**, prozaik, publicysta i autor sztuk scenicznych, poseł, autor dramatów m.in. *Kordiana i chama*, *Niemców*, zm. 1.08.1962

(65) – 1955 – ur. **GRAŻYNA BAKIEWICZ**, nauczycielka, pisarka, autorka książek dla dzieci i powieści psychologicznych dla młodzieży, m.in.: *Korniszonek*, *O, melba!* (nagroda PS IBBY Książka Roku 2002), *Stan podgorączkowy*, *Będę u Klary*, *Syn złodziejki*, *Ale kino!*

(20) – 2000 – zm. **JÓZEF TISCHNER**, ksiądz profesor, filozof, teolog i publicysta, profesor Papieskiej Akademii Teologicznej, autor m.in. *Historii filozofii po góralsku*, *Sporu o istnienie człowieka*, ur. 12.03.1931

29.06 (120) – 1900 – ur. **ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY**, francuski pilot, poeta i pisarz, autor opowiadań o tematyce lotniczej m.in. *Nocny lot*, *Ziemia, planeta ludzi*, poetyckiej baśni *Mały Książę* uważanej za arcydzieło literatury światowej, zm. 31.07.1944

(90) – 1930 – ur. **SŁAWOMIR MROŻEK**, dramaturg, prozaik, satyryk i rysownik, autor m.in. dramatów *Tango*, *Emigranci*, satyrycznych i humorystycznych zbiorów opowiadań *Słoń*, *Wesele w Atomicach*, zm. 15.08.2013

30.06 (40) – 1980 – zm. **HALINA SNOPIEWICZOWA**, prozaik, tłumaczka, autorka powieści obyczajowych dla młodzieży, podejmujących problemy życia rodzinnego i szkolnego – dojrzewanie, konflikt pokoleniowy, poszukiwanie własnej drogi życiowej, rodzące się uczucie młodzieńczej przyjaźni i miłości, m.in.: *Słoneczniki*, *Paladyni*, *Drzwi do lasu*, *Tabliczka marzenia*, *Kołowrotek*, ur. 16.04.1934

Na podstawie materiałów:

- <https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikiprojekt:Rocznice/przegl%C4%85d/stycze%C5%84>
- <https://www.kalbi.pl/kalendarz-swiat-nietypowych>
- kalendarium rocznic i wydarzeń 2020 - WiMBP w Rzeszowie
- kalendarium świąt i rocznic 2020 - WBP w Łodzi

Opracowała Beata Malentowicz, Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu